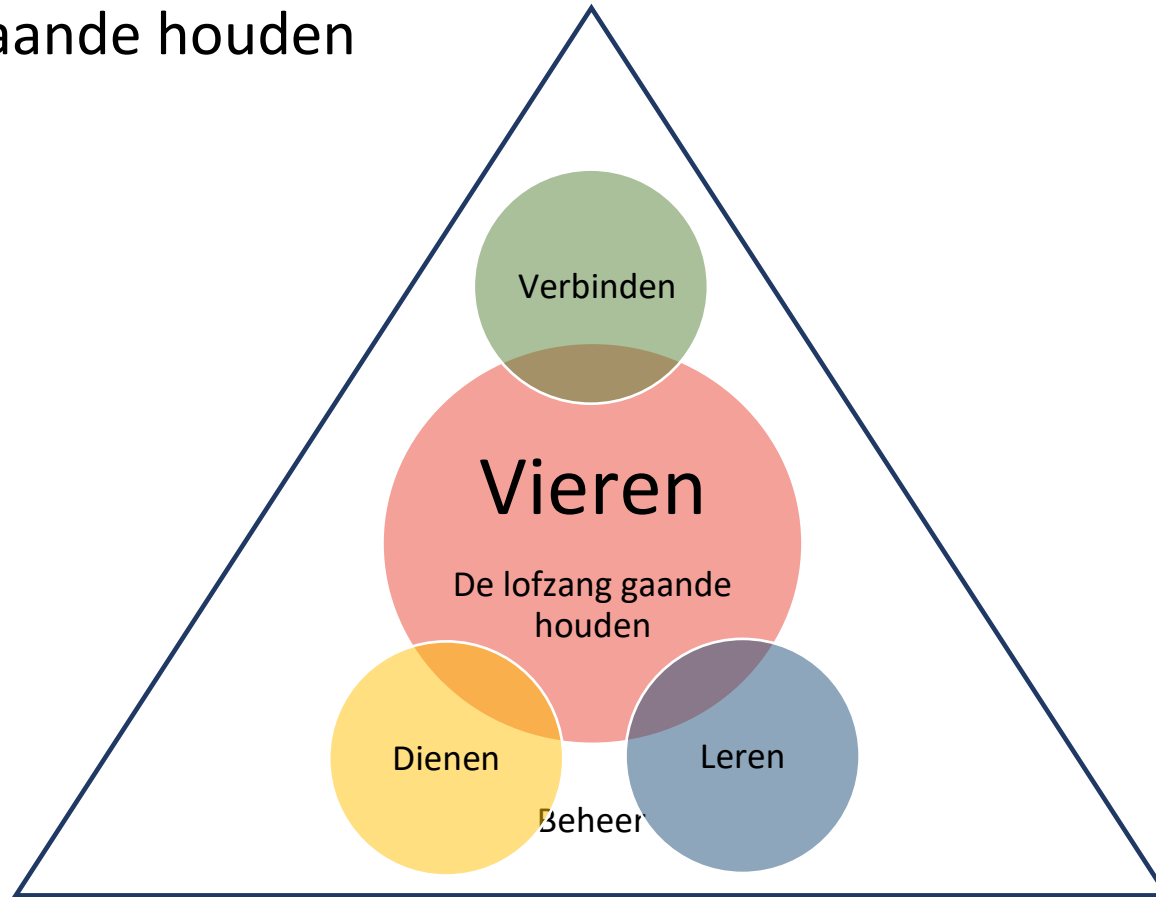

De lofzang gaande houden

Vieren staat centraal

We hebben bemoedigende lutherse vieringen met een oecumenische liturgie waarin vorm en inhoud samen komen. Kerkzang, instrumentale en vocale muziek, lezingen en gebeden, sacramenten, symboliek en overdenking vormen een zinvol geheel. De liturgie nodigt alle aanwezigen uit deel te nemen aan de dienst. Het liturgisch jaar is bij dit alles belangrijk. Het is 'de adem van het jaar'.

Wat doen we nu?

- Verzorgde erediensten met ondersteuning van een professionele cantororganist
- In (vrijwel) elke eredienst een vorm van voorzang, door een cantor/cantrix, een schola of de voorganger
- Eens per maand en op de hoogtijdagen ondersteuning door een muzikale cantorij
- Bijzondere vieringen: Festival of Lessons and Carols, cantatediensten, vieringen in de Stille Week met Goede Vrijdag Passie
- Doordeweekse middagvieringen van de Maaltijd van de Heer met o.a. ouderen
- Wekelijkse vespers op woensdag (ook in vakanties)
- Project "Zing het jaar rond" voor kinderen en jongeren

Voornemens

- Een grotere rol voor kinderen en jeugd in de erediensten

Dienen

'Waar de liturgie van de viering eindigt, begint de liturgie van het leven' (Andreas Wöhle)

Wat doen we nu?

- Pastoraat (bezoek van nieuw ingekomen, bezoeken van mensen boven de 80 jaar, etc.)
- Diaconale ondersteuning van regionale, landelijke en wereldwijde doelen
- Deelname aan Diaconaal Platform Ede
- Ondersteuning van initiatieven zoals Zin op Zondag en de Voedselbank

Voornemens

- Vergroten van betrokkenheid tussen diaconie en gemeente
- Uitbreiden van het pastoraat, passend bij iedere leeftijdsfase

Verbinden

We zijn een open en gastvrije gemeente voor Ede en de regio. De eigenheid van ieder mens wordt gerespecteerd en we zien om naar elkaar. In het kerkelijk jaar organiseren we diverse activiteiten die ons verbinden.

Wat doen we nu?

- Adventsmaaltijd, gemeentezondag, dauwtrappen, cantorij, bloemendienst, oogstdankdienst, palmpaasstokken maken, actieve kinder- en jongerenkerk, verjaardagskaarten, bloem naar geslaagden
- Koffiedrinken na de dienst, samen onderhoud uitvoeren, boekenmarkt
- Werkgroep Hongarije
- Mededelingenblad (maandelijks), Nieuwsbrief (wekelijks, digitaal), Whatsappgroepen
- 1 x per maand is er een maaltijd in het gemeentecentrum
- Bijeenkomst voor nieuwe leden en belangstellenden
- PR werkgroep houdt zich bezig met communicatie en PR

Voornemens

- Verbinding ondersteunen door beschikbaar stellen van informatie
- Een beroep doen op jongeren en hun stem laten tellen
- Zichtbaarheid buiten onze eigen gemeente vergroten
- Waar mogelijk aansluiten bij activiteiten van Lutherse kerken in Nederland (bijv. cantorij)
- Verbinding zoeken in de regio om de lutherse traditie levend te houden

Leren

We willen een lerende gemeente zijn, in het bijzonder gericht op inwijding en verdiepen in de lutherse traditie. We verbinden leren met het liturgisch jaar.

Wat doen we nu?

- Participeren in Leren van Luther
- Participatie in Bespreek het Samen
- Educatie bij "Zing het jaar rond"
- Deelname Lutherse Summerschool

Voornemens

- Tiencatechese (Godly Play), op den duur catechese met toeleiding naar confirmatie/belijdenis
- Leesgroep predikant rond de lezingen in de eredienst
- Commissie toerusting die verantwoordelijk is voor organiseren van inspirerende, verdiepende activiteiten voor jong en oud, waar mogelijk verbonden aan momenten in het liturgisch jaar
- Doorlopende lijnen tussen kinder- en jongerenkerk, aansluiten bij jongerenactiviteiten van PKN en lokaal
- Waar mogelijk aansluiten bij activiteiten van Lutherse kerken in Nederland en de Lutherse Wereld Federatie

Beheer

Het gaat hierbij om de materiële aspecten die bovenstaande beleidsvelden ondersteunen.

Het betreft met name het onderhoud en beheer van het kerkgebouw en het gemeentecentrum en de bekostiging van de predikant en de cantor-organist. En verder alles waarbij financiën een rol speelt.

Bij dit beleidsplan (preambule)

Dit beleidsplan komt tot stand september 2024, wanneer de gemeente precies een jaar vacant is en een toestemmingsaanvraag voor een beroep wordt ingediend bij de classis. We zetten daarbij in op 0,5 fte voor 5 jaar. In 2030 zou dit terug kunnen gaan naar 0,4 fte, *tenzij* er op dat moment extra financieringsstromen gerealiseerd zijn. Zodra daarvoor toestemming is verkregen zullen we werven voor 0,5 fte (5 jaar). Daarnaast zetten we ons in voor een ruime vermeerdering op de langere termijn, bij voorkeur tot 0,7 fte. Alleen op die manier kan nieuw beleid gestalte krijgen om de lutherse traditie in onze regio te dienen en strategisch op de kaart te zetten.

Achtergrond

- De evangelisch-lutherse gemeente van Ede is de enige lutherse gemeente tussen de ca. 130 calvinistische gemeentes binnen de classis Veluwe. Dat betekent dat wij in ons eentje het lutherse deel van de classis vertegenwoordigen.
- Wij zijn een regiogemeente, met leden in een ruime straal om Ede heen. Dat maakt gelijkshakeling met plaatselijke of wijkgemeentes enigszins lastig.
- Onze gemeente is financieel dan wel niet sterk, maar ons gemeentelven is zeker niet bloedarmoedig.
- Uit gesprekken in de regio (zeker buiten Ede) blijkt er nauwelijks bekendheid te bestaan van de lutherse traditie en liturgie. Mensen die hiermee kennismaken spreken een soort verwondering uit. Gezien de kerkelijke ontwikkelingen in de regio kunnen wij meer mensen binnen en buiten de PKN-gemeentes aan ons binden.
- Onze gemeente heeft nu al een sterke aantrekkingskracht voor degenen die ons waarderen om onze erediensten en kerkmuziek. In elke eredienst zijn er gasten, al dan niet terugkerend.
- De laatste jaren laten een zekere toestroom zien van gemeenteleden vanuit andere kerken en gemeentes. Dat is om verschillende redenen: zij voelen zich thuis bij ons, zij vinden de kerk terug of ontdekken die, zij voelen zich bij hun eerdere kerkelijke stroming niet meer thuis, zij heroriënteren zich door plaatselijke ontwikkelingen binnen de Protestantse Gemeente Ede.

Nieuw beleid

- Om de lutherse traditie in de regio te dienen en strategisch op de kaart te zetten is een grotere formatie nodig, in principe 0,5+0,2 fte, d.w.z. 0,7 fte.
- Met die extra ruimte voor nieuw beleid is het volgende mogelijk:
 - Een herkenbare vorm van het geheel van zondags- en hoogtijvieringen, vespers en incidentele vrijdagmiddagvieringen
 - Een solide basis voor het jongerenvormings- en catechesewerk (toeleidend naar confirmatie/belijdenis)
 - Het opzetten en frequent onderhouden van een educatieve gesprekskring voor belangstellenden en nieuwkomers (inwijding in luthers vieren)
 - Het realiseren van een open leerhuis bij de zondagslezingen, minimaal 1x per maand
 - Het ontwikkelen van een vorm van ontmoeting in de regio
 - Ede-breed en in de regio de lutherse theologie en praktijk van het vieren informerend en wervend toelichten, verhelderen en naar wens inoefenen (betreft luthers klassiek-oecumenische liturgie met voorzang en kwaliteit van kerkmuziek, op de 'adem van het jaar' en met een centrale plek voor de Maaltijd van de Heer).
 - Samenwerking met PG en Lutherse gemeentes in de regio

5 september 2024, kerkenraad van Evangelisch-Lutherse Gemeente Ede

Vieren – toelichting

Het is luthers om een dienst als ‘viering’ te beleven en daardoor ‘opgetild’ te worden uit het dagelijks leven. Het ervaren van de lezingen, de gezongen liturgie, de gebeden, de Maaltijd van de Heer, de muzikaliteit van elk moment is minstens even belangrijk als het leren, de preek. Een in de kerkmuziek geschoolde en professionele organist en cantor zijn nodig om die muzikaliteit in kwaliteit te kunnen waarborgen. In principe is er elke eredienst een vorm van voorzang, door de cantor/cantrix, een schola of de voorganger. Een muzikale cantorij draagt maandelijks bij aan de viering en aan de bijzondere vieringen. Bijzondere vieringen van de hoogtepunten in het liturgisch jaar, zoals de Stille Week en Pasen, de Goede Vrijdag Passie, cantatediensten en het Festival of Lessons and Carols, zijn tevens wervende kerkelijke activiteiten vanuit onze lutherse gemeente voor de buitenwacht. Zonder muzikale cantorij en professionele organist en cantor zijn deze bijzondere vieringen niet haalbaar. Predikant en cantor/organist werken nauw samen om samenhang in de diensten te bewerkstelligen.

We prijzen ons gelukkig dat de viering in een kerkgebouw kan plaatsvinden waarvan architectuur en inrichting van toewijding en devotie getuigen.

De liturgie is oecumenisch, dat wil zeggen dat we die niet alleen delen met de lutherse kerk wereldwijd, maar ook met vorige generaties, met de anglicanen en met katholieken en oudkatholieken. De lutherse gemeenschap heeft immers net als de anglicaanse kerk meer voor-reformatorische elementen bewaard dan de calvinistische kerken. Het is een liturgie die als het ware wil reiken tot in de hemel – ‘God troont op de lofzangen van Israël’, ‘met alle heiligen in heerlijkheid’. Het liturgisch jaar is bij dit alles belangrijk, het is ‘de adem van het jaar’ – we volgen de kerkelijke seizoenen. Dat betekent ook dat we de oude leesroosters volgen, dat wil zeggen het oecumenisch leesrooster van *De eerste dag* dat we delen met de huidige kerk wereldwijd, soms het voor-reformatorische lutherse leesrooster van de Bachcantates.

We vieren wekelijks vespers. Deze vespers passen eveneens binnen de lutherse traditie en bieden contemplatie, ritme en verstilling. Driemaandelijks is er een extra vrijdagmiddagviering van de Maaltijd van de Heer.

We willen de oecumenische liturgie speels en feestelijk kunnen blijven vieren, met evenveel ‘vaart’ als toewijding, ook met kinderen en jongeren in hun liturgische rol. Bij de Maaltijd van de Heer kunnen kinderen de gaven naar voren brengen of vooraf de tafel gereed maken. Een refrein bij het intochtlied of elders tijdens de viering is ook iets voor kinderen. Via het project “Zing het jaar rond” is er een muzikale bijdrage van de kinderen en jongeren. Jongeren dragen bij in de viering als lectoren, betrokken zijn bij de inzameling van en het gebed over de gaven en een rol vervullen in de bijzondere diensten zoals de bloemendienst en de oogstdankdienst.

Verbinden – toelichting

Naast de vieringen die ons als gemeente samenbinden, zijn er diverse activiteiten die ons aan elkaar verbinden. Allereerst na de kerkdienst het samen koffie drinken en lief en leed met elkaar delen. Aan het kerkelijk jaar is een aantal activiteiten verbonden, zoals de adventsmaaltijd in de weken voor kerst, palmpaasstokken maken met de kinderen voor Palmvasen, dauwtrappen met Hemelvaart, de bloemendienst met uitreiking van bloemen aan diegenen die extra aandacht kunnen gebruiken, de oogstdankdienst waarin een deel van de oogst kleurig onder de kansel wordt uitgesteld en waarin de kinderen alle aanwezigen in de kerk op een deel van de oogst trakteren. Eén maal per maand is de Luther maaltijd door en voor gemeenteleden.

Er kan op jongeren meer frequent een beroep worden gedaan voor de hand- en spandiensten en het vrijwilligerswerk, zodat zij hun plek in de kerk kunnen vinden.

Diverse groepen vrijwilligers doen het gezamenlijk tuinonderhoud, houden het gemeentecentrum schoon, bemensen de cantorij, draaien kosterdiensten, vervullen koffiedienst of oppasdienst, poetsen de kerk jaarlijks, organiseren een boekenmarkt, maken nieuwsbrief en mededelingenblad, beheren de whatsappgroep en verzamelen de informatie voor het jaarverslag. Door samen te werken, leer je elkaar kennen en dit zorgt voor verbinding.

Daarnaast is het voor nieuwe leden fijn als zij snel verbinding kunnen maken en hun plek in de gemeente vinden en daarmee ook betekenis voor anderen kunnen krijgen.

Dit doen we door met enige regelmaat een bijeenkomst te organiseren voor nieuwe leden en belangstellenden. Kennismaking met de gemeente kan vergemakkelijkt worden door een overzicht te bieden van alle activiteiten. Op dit moment werken we aan een intranetpagina waar gegevens van gemeenteleden terug te vinden zijn, zodat je elkaar makkelijk kunt vinden en bereiken. Omdat de ELG Ede een regiogemeente is, zijn veel verbindingsactiviteiten gecentreerd op de zondagen, bijvoorbeeld de gemeentezondag.

Verbinding met de buitenwereld kan plaatsvinden door meer en betere inzet van social media kanalen. De whatsappgroep functioneert voor verbinding binnen de gemeente in coronatijd. Daarnaast kunnen de andere kanalen (Facebook en X [voorheen Twitter]) actiever ingezet worden voor bekendmaking van bijzondere vieringen en een inkijkje geven in ons gemeente-zijn, zodat mensen buiten onze gemeente ons weten te vinden. De PR werkgroep is hiermee bezig.

Het verbinden uit zich daarnaast in het contact met de Hongaarse Lutherse gemeente in Szekszárd. Sinds 1989 bestaat in onze gemeente de Werkgroep Hongarije. Het doel van de Werkgroep Hongarije is deze contacten levend te houden en zo elkaar te kunnen blijven steunen en inspireren met respect voor ieders eigen identiteit.

Dienen – toelichting

Omzien naar elkaar is een belangrijke pijler binnen de gemeente. Dat omzien gebeurt binnen de ELG Ede vaak ook op informele wijze tijdens het koffiedrinken na de dienst etc. Het formele pastoraat is vooralsnog met name gericht op het bezoeken van de ouderen, de nieuw ingekomenen en degenen die extra zorgen hebben vanwege ziekte, rouw e.a.

Als diaconale ELG Ede willen we graag zichtbaar en present zijn in de kerkelijke gemeente en in de samenleving, om goed en recht te doen, ons te ontfermen over de huidige ‘weduwen en wezen’, en op die manier getuige te zijn van God, die zich door zijn menswording heeft verenigd met ons bestaan en in de gaven van brood en wijn zijn leven met ons deelt. Zo zijn wij geroepen om te delen, te dienen en te voeden.

De diaconie participeert in het Diaconaal Platform Ede. Er vindt financiële ondersteuning plaats van regionale, landelijke en wereldwijde doelen. De diaconie steunt actief praktische doelen in [de omgeving van] Ede, zoals de Voedselbank, Speelgoedbank en Kledingbank.

Verder is er vanuit de gemeente participatie bij lokale initiatieven zoals Zin op Zondag en de Voedselbank. De participatie in deze initiatieven is belangrijk en kan ook verder worden aangemoedigd binnen de gemeente. Het vergroten van de zichtbaarheid van de diaconale activiteiten voor de eigen gemeente is een belangrijk aandachtspunt.

Omdat ELG Ede een unieke positie kent binnen Ede, met haar grote aandacht voor kerkmuziek *binnen* de liturgie, is de gedachte ontstaan om deze traditie meer kenbaar te maken voor geïnteresseerden buiten onze gemeente. ELG Ede als open gemeente zou voor anderen inspirerend kunnen worden op het gebied van liturgie en kerkmuziek.

Leren – toelichting

Door te participeren in de vieringen in onze gemeente word je bekend met de lutherse en oecumenische traditie. Kinderen in de gemeente raken hier van jongs af aan mee vertrouwd. De kinderen beginnen altijd in de eredienst, alvorens ze naar de kinderkerk gaan. Ze komen terug om deel te nemen aan de Maaltijd van de Heer. Binnen de actieve kinder- en jongerenkerk wijden betrokken vrijwilligers de kinderen en jongeren in in bijbel lezen en vieren.

Vanaf ongeveer 12 jaar participeren de kinderen in de jongerenkerk, die elke eerste zondag van de maand wordt georganiseerd. Mogelijkheden voor verbetering zitten in het aansluiten bij de vele initiatieven van de PKN – zowel landelijk als plaatselijk – en bij het zoeken naar samenwerking met andere gemeentes hierin.

Daarnaast is er een plan voor tienercatechese. Deze kan mogelijk toeleiden naar confirmatie/ belijdenis. Hier is bij uitstek ook een rol voor de predikant in weggelegd.

Hoewel de lutherse kerk in Nederland klein is, maken we deel uit van een wereldkerk. Dit besef werkt uiteraard inspirerend, voor jongeren en ouderen. Aan te bevelen is om op meerdere terreinen actiever betrokken te zijn bij de Lutherse Wereld Federatie (LWF). De jeugd is immers een prioriteit voor de LWF. Te denken valt aan het global young reformers network voor de oudere jongeren. Bezielend en educatief zijn ook de lutherse werkweek kerkmuziek, Lutherse Cantorijdag, Oecumenische Kirchentag, contacten met de lutherse kerk in Hongarije en verdere activiteiten van de Lutherse Wereldfederatie.

Naast de lerende activiteiten voor jongeren participeert ELG Ede in de (plaatselijke) verbanden ‘Bespreek het Samen’ en het door lutherse theologen verzorgde programma ‘Leren van Luther’. Jaarlijks nemen leden enthousiast deel aan de Lutherse Summerschool.

Tegelijkertijd is de wens geuit om meer verbindende lerende activiteiten te organiseren binnen de gemeente. We willen daarom met een commissie toerusting starten die deze activiteiten initieert en organiseert: activiteiten die inspirerend en verdiepend van aard zijn, waar mogelijk gekoppeld aan het liturgisch jaar.

Beheer – toelichting

Deze paragraaf gaat over het materiële. Het gaat dan onder meer om het gebouw, het gemeentecentrum, de predikant en cantor-organist. Daarbij is belangrijk te bewaren wat we hebben en dat op goede wijze te kunnen doorgeven aan de volgende generatie. In het voorgaande is beschreven *wie we zijn* en *waar we naar toe willen*. We willen een vitale gemeente zijn die de lofzang gaande houdt. De vraag is vervolgens *hoe* we dit gaan bereiken.

Deze vraag naar het 'hoe' is voor ELG Ede zeer belangrijk, aangezien we sinds 2020 onder verscherpt toezicht staan van het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken (CCBB). ELG Ede verkeert in de bijzondere omstandigheid dat er enerzijds een levende en vitale gemeente is met een bloeiende kinder- en jongerenkerk, en anderzijds de formatie van de predikant is teruggebracht van 0,7 naar 0,5 fte (realisatie in 2021).

Het blijkt dat er grote waarde wordt gehecht aan het gebouw. In de onderstaande scenario's is er daarom van uitgegaan dat het kerkgebouw gehandhaafd blijft.

De scenario's zullen worden verkend (kansen, bedreigingen, consequenties). Vervolgens wordt het meest kansrijke scenario verder uitgewerkt.

1. *We blijven zelfstandig en moeten dan meer inkomsten zien te genereren.*

Op basis van de meerjarenbegroting is geraamd dat de inkomsten met minimaal € 10.000,= per jaar moeten stijgen om de predikantsplaats van 0,5 fte en de cantor-organist te behouden en een beperkte reserve op te bouwen.

Structurele verhoging van bijdragen kerkbalans is lastig, maar de toezeggingen voor 2024 geven een positief signaal. De gemeente is gelukkig opgebouwd uit alle leeftijdscategorieën.

2. *We zoeken samenwerking met (een) andere [Evangelisch-Lutherse] gemeente(s) in de regio; aansluiten bij "Duurzaam Luthers" en dus: toekomstgericht kerk zijn.* Samenwerking zal met name gerealiseerd moeten worden in de predikantsformatie. Voordeel van dit scenario is dat een 'luthers geluid' in Ede/op de Veluwe gehandhaafd blijft.

3. *Out of the box verkenning*

Te denken valt aan investeren in een nieuw klein appartementencomplex op de plek van het huidige gemeentecentrum (met ruimtes voor de kerk t.b.v. gemeenteactiviteiten). Uit verhuur of verkoop van deze appartementen zouden extra middelen gegenereerd kunnen worden.

Financiering en transformatie van het gemeentecentrum (afbraak/nieuwbouw) vergt veel doordenking en kan zeker niet op korte termijn gerealiseerd worden. Dit vergt een uitgebreide risicoanalyse. Ook moeten experts (binnen de gemeente) gevonden worden.